

Előfizetési feltételek:
 helyben házhoz hord-
 va vagy vidékre postán
 küldve
 Egész évre 6 frt — kr
 Fél évre 3 frt — kr
 Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:
 □ centiméterenként 3
 kr. Kereskedők és gyá-
 rosok külön árkedvez-
 ményben részesülnek.
 Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttér sora 20 kr.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

és
 kiadóhivatal:

CIRNER és LINGNER
 Főter 38. szám alatt,
 hova úgy a lap szelle-
 mi részét illető köz-
 lemények, mint az
 előfizetések és
 hirdetések bér-
 mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
 nak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

A választás előtt.

A hivatalos lap október hó 7-iki száma közli a törvényhatóságoknak és a követküldési joggal felruházott városoknak szóló királyi meghívót, amely az új országgyűlést november 23-ikára hívja egybe; közli továbbá azt a belügyminiszteri körrendeletet is, amely a választási határidő első napjául október 28-ikát, utolsójául november hatodikát szabja meg.

A királyi meghívó levél.

A király a köztörvényhatóságok számára a következő meghívó levelet bocsátotta ki:

MI ELSŐ FERENCZ JÓZSEF
 ISTEN KEGYELMÉBŐL AUSZTRIAI CSÁSZÁR,
 CSEHORSZÁG KIRÁLYA S. A. T.
 ÉS

MAGYARORSZÁG APOSTOLI KIRÁLYA.

Kedvelt hiveink!

Uralkodói kötelmeinkhez tartozván az ország törvényeinek hű és pontos végrehajtása fölött örködni:

Miután az 1848. évi IV. t.-czikk 1-ső §-a az országgyűlést évenként Pestre egybehívati rendeli; s miután számos függőben levő kérdés mielőbbi megoldását a nemzet erkölcsi és anyagi érdekei sürgősen követelik:

Minisztertanácsunk előterjesztése folytán elhatároztuk, hogy az ország főrendeit és képviselőit folyó évi november 23-ik napján megnyitandó

országgyűlésre, Budapest fő- és szék városunkba egybehívjuk.

Minek folytán Nektek ezennel komolyan meghagyjuk: hogy haladéktalanul megtegyétek mindazon intézkedéseket, melyek a törvény értelmében szükségesek arra nézve, hogy az 1874. évi XXXIII. törvényezikk által rendelt módon és a fennálló törvények által meghatározott számban megválasztandó képviselőitek a fennkített országgyűlésen megjelenhessenek s a törvényhozás működése a mondott napon és helyen akadálytalanul megindíthatassék.

Kikhez egyébiránt császári és királyi kegyelmünkkel kegyesen hajlandók maradván.

Kelt Budapest fő- és szék városunkban, ezernyolczszázkilenczvenhatodik év október 7-ik napján.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Bárányffy s. k.

Ezzel teljesen megegyezik a képviselőküldési joggal felruházott városoknak megküldött királyi meghívó levél szövege.

A belügyminiszter körrendelete.

A belügyminiszter 89,927 szám alatt a következő körrendeletet intézte valamennyi központi választmányhoz:

Ő császári és apostoli királyi Felsege, f. évi október hó 1-én kelt legmagasabb elhatározásával, a jövő 1896—1897-iki országgyűlést f. évi november hó 23-ik napjára egybehívni méltóztatván: részéről akként intézkedtem, hogy a kegyelmes királyi meghívó levelek a törvényhatóságoknak és az önnálló képviselőküldési joggal felruházott városoknak mai napon megküldessenek.

A fennebb említett l. f. elhatározás következtében az 1874. évi XXXIII. t.-czikk 56. §-ában foglalt rendelkezés alapján az általános képviselőválasztásokra a f. évi október hó 28-ától november hó 6-ikáig bezárólag terjedő 10 napi időközöt tűzöm ki határidőül.

Midőn erről a központi választmányt értesitem, egyuttal felhívom, hogy az imént idézett törvényezikk 57. és 58. §§-ai értelmében a kegyelmes királyi meghívó levélnek a közgyűlésen történt kihirdetése után következő napon összeülvén, az általános választások napját ezen tíz napi határidőn belül tűzze ki, ugyanezen alkalommal minden választókerület részére a választás vezetésére elnököt, jegyzőt és szükséges számú helyetteseket válasszon s általán az 1873. évi XXXIII. törvényezikk 59., 60. és 61. §§-ai szabványainak szem előtt tartása mellett mindazon intézkedéseket tegye meg, a melyek a törvény értelmében a választásra szükségesek. Felhívom különösen a központi vá-

TÁRCZA.

Dráma a világűrben.

— Az új csillagról. —

Még az inkák idejében történetelt. A perui nép nagy tömegben tolongott a Napisten templomához s ünnepies hangulatban leste a pillanatot, mikor napéjgyen hajnalán a nap sugarai a két szent oszlop közti nyíláson áthatolni fognak, ami jele volt annak, hogy a legszebb évszak, a tavasz megkezdődött. Ezt maga a király hirdette ki trombiták harsogása közt az örömrivalgásba kitörő népnek. A cuczói főtemplom szentélyében ezerötszáz, a napistennek fölesketett inka-szűz végezte szolgálatát, míg kint a papok, katonák és a nép ezreinek szeme mind az ég felé, a nappal sugárzó királyneje felé irányult. Bizonyára egyikük sem gondolt akkor arra a borzalmas katasztrófára, mely körülbelül éppen abban a pillanatban játszódott le az ő félgömbük egén — közvetlenül fejük felett.

Több trillió kilométer távolságban tőlünk, a világűr elképzelhetetlen mélyében, két hatalmas égitest, két nap, mindegyik milliószor akkora tömeg, mint földünk, a vonzás törvényének engedelmessévé, közeledett akkor egymáshoz azzal az óriási sebességgel,

melyhez képest a kilótt ágyugolyóé is csak csigamászás. Bátran föltehetjük, hogy e napoknak is, épp úgy, mint a mi napunknak, bolygók voltak, s föltehetjük azt is, hogy e bolygóknak legalább egyike értelmes lények lakóhelye volt, épp úgy, mint a föld.

Kíváncsi nyugtalansággal vizsgálhatták e lények az egükön mutatkozó szokatlan és aggasztó tűneményt, amint egy csillag, melynek elődeik semmi különös jelentőséget nem tulajdonítottak, szemük láttára folyton nagyobbodott, míg végre korongalakot öltött s nappal is látható volt. Ezt kétségkívül a hőség nagyobbodása is követte s ekkor már a szerencsétlen emberiség kevésbé intelligens tagjai is előre láthatták, hogy az ő világuknak utolsó órája ütött.

Végre a két nap összecsapott, egymásnak rohant, ami szétzúratásukat és a keletkezett magas hőfok következtében csillagködé váló átalakulásukat idézte elő. E kataklizmában egész emberiségek mehettek tönkre, melyek talán nagy és dicső multat, több évezredes kulturális munka eredményét vittek magukkal a lángsírba, a nélkül, hogy történetíró maradt volna, ki a borzalmas összeütközés részleteit leírja.

Megtörténtéről azonban biztos tudomásunk van most, több ezer év múlva, hogy a két

naprendszer drámája lejátszódott. A fénysugarak ugyanis, másodpercenként 300.000 kilométer sebességük daczára, csak most érkeztek hozzánk ama távoli régiókból s ez okozza, hogy csak most vehettünk tudomást egy oly régen végbement eseményről.

Az inkák egykori hazájának területén, a mai Peru köztársaságban, a 2400 méter magasan fekvő arequipai csillagvizsgálóban, a modern tudomány uttörői vizsgálják jelenleg az eget s szorgosan lefényképezik egyes részleteit.

E fotografiák egyikén nemrég egy nő: Mars Flemming, kinek a tudomány már sokat köszönhet, egy csillagot fedezett föl mely korábbi fényképében nem volt látható s így azt kell föltennünk, hogy hirtelen keletkezett. Az ilyen csillagokat novának, azaz új csillagoknak nevezik s ezek többnyire hatalmas égi tűzvészt jelentenek. Vagy harmincz ily csillagot fedeztek már föl, melyek közül kétségtelen leghíresebb az 1572-diki, melyet a hirneves Tycho Brahe észlelt Hoen szigetén. E csillag is hirtelen jelent meg oly fényvel, hogy nappal is látható volt s elhomályosította a legragyogóbb csillagokat, mint a Sziust, sőt Vénust is. Fénye azonban nemsokára mindinkább kisebb lett, míg végre a csillag teljesen eltűnt.

lasztmányt, hogy a többször érintett törvény 62. §-ához képest a fentebb jelzett intézkedéseiről hirdetményt bocsásson ki, melyben a választás napja és helye, nemkülönben a 69. §. rendelkezéséhez képest a választási eljárás megindításának órája is megjelölve legyen; figyelmét kiterjesztve arra is, hogy valamint ezen eljárásról, úgy általában minden működéséről szóló jegyzőkönyvei eredeti másodpéldányban hozzam haladéktalanul felterjesztessenek.

Nem mulaszthatom el ez alkalommal kifejezést adni azon várakozásomnak, hogy miután a törvény a választások vezetését a központi választmány kezébe teszi le, a központi választmány, áthátva ezen megbízás fontosságától és az ezzel járó felelősség érzetétől, hazafias buzgalommal minden igyekezetét oda fogja irányítani, hogy a választások a törvényben megszabott módon és a legszebb polgári jog gyakorlathoz méltó rendben folyjanak le.

Budapest, 1896. év október hó 7-én.

Percel, s. k.

Alsófehérvármegye alispánjától.

Sz. 12955—896. alisp.

Ó császári és apostoli Királyi Felsége a jövő 1896—1901 évi országgyűlést folyó évi november hó 23-án legkegyelmesebben összehívni méltóztatván, ezen kegyelmes királyi leirat előterjesztése s az új országgyűlésre küldendő képviselők megválasztása céljából szükséges intézkedésekre a központi választmány felhívása végett vármegyénk méltóságos főispánja 189. szám alatt a rendkívüli törvényhatósági közgyűlést folyó október hó 16-ra délelőtti 11 óra kor tüzte ki, melyre ezenel van szerencsém meghívni.

Nagy-Enyeden, 1896. október hó 8-án.

Csató János,
kir. tanácsos, alispán.

A megyei központi választmány az 1874. XXXIII. t.-cz. értelmében a vármegyei közgyűlés után, f. hó 17-én d. e.

A Flemming asszony által fölfedezett csillag a Centaurus csillag képeben jelent meg, mely a déli égen látható, s fölfedezésekor egy 7-ed nagyságú csillag fényével ragyogott, nemsokára azonban már csak 11-ed nagyságú volt s talán épp úgy elfog tűnni ismét, amily hirtelen keletkezett.

A szinképelemzés kimutatta, hogy az ilyen új csillagok két égitest egymáshoz való közeledéséből erednek. A hő, mely ilyenkor keletkezik, oly nagy, hogy a két test anyaga rögtön az égés után finom gázzá bomlik fel s az anyag ezután elterjed, sőt szétszóródik az űrben.

Nem lehetetlen, hogy az égből hulló kövek, vagy mint nevezik, a meteoritek ily szétzúzott világokból erednek s hihetetlen sebességgel száguldják be a tért, míg végre valamely égitest vonzó erejének hatalmába kerülnek s leesnek kövek alakjában.

Sokan vannak, kik az új csillag megjelenését másképp magyarázzák.

Lockyer szerint két meteor-rajnak, amelynek az űrben nagy számban keringenek, találkozása elegendő, hogy a milliárd apró testecske egymásba ütközzenek s az így keletkezett égés okozná egy új csillag fölvillanását.

Huggins pedig azt állítja, hogy hasonló-

képpen mint a hold földünk oceánjait apály és dagály alkalmával helyükből kimozdítani képes, épp úgy egy nagy vonzóerejű test, valamely számunkra reneteg távolságánál fogva láthatatlan nap közelébe érve, ennek tüzes anyagát oly heves kitérésre kényszeríti, hogy a hatalmas fénylő lángrozsék nálunk is a távoli földön láthatóvá lesznek. E magyarázat szerint az új csillagok vulkánikus tünemények színhelye gyanánt tekintethetők.

Haroz előtt.

— Választási kaleidoszkop. —

Budapest, október 8.

Sok, de nagyon sok honatya mondotta társainak a képviselőház utolsó ülése után, hogy a „viszontlátásra!“ — pedig jól érezte, szinte biztosan tudta, hogy oda többé vissza nem kerül. A kisebbrendű kormányfalókról nem is szólva, lesz akárhány nagyfejű ellenzéki matador is, akire nézve nincs viszontlátás. . . .

Ezektől eltekintve, a politikai világ mostanában élénken foglalkozik három rendbeli abdikációval, illetőleg fölfelé bukással. Nem vállal mandátumot — úgy hírlik biztos forrásból — Wekerle Sándor, mert legközelebb kinevezik a közigazgatási bíróság elnökévé. Nem lép fel többé képviselőjelöltnek Jókai Mór és nem akar (?) visszatérni Szapáry Gyula gróf sem a t. házba. Azt is hírlik, hogy Jókai és Szapáry is főrend lesz, Szapáry pláne a méltóságos ház elnöke (?).

Érdekes lenne, ha a nemzet nagy költője, a magyar liberalizmus régi, kipróbált oszlopa, ott, a „rokkantak“ csarnokában, találkoznék volt vezérével s a liberalizmusnak később elszánt ostromlójával. Ilyen a világ sorsa. . . . Reméljük, hogy Jókai Mór még soká, nagyon soká nem számítja magát az emeritált politikusok köze, csak azért, mert többé nem nagyságos, hanem méltóságos honatya.

Egy negyedik bucsuzó, mely állítólag készülőben van, nem kevésbé érdekes lenne. Hanem ez már leszállást jelentene. Arról van szó, hogy a főhercegi rangban álló aranygyapjas „népvezér“, Zichy Nándor gróf, megunta főrendház szomorú dicsőségét és föllép egyszerű képviselőjelöltnek — Kecske méten.

Mily fenséges lesz majd az Ugronékkal, Bartók Lajossal való összeverekedés! Mert hogy ott birkozás lesz az alkotmányos harczból, az előre is több, mint bizonyos.

A bécsi „Vaterland“ roppantul örül, hogy ő, a nagy „népvezér“, most már nemsokára a képviselőházba is be fogja vinni „igazi loyális, egyedül királyhű“ politikáját. Mi meg azt óhajtánók, hogy maradjon ő inkább a főrendházban, legalább a nemzetre veszeltyes velleitásokat nem viszi ki onnan, a hová a muszkavezetők beplántálták. Inkább soha se szolgáljon rá a képviselőház a „Vaterland“ dicséretére.

Apponyi Albert grófnak Jászberényben komoly ellenjelöltje támadt Erdély Sándor igazságügyminiszter személyében. Erdély pártja a győzelem biztos reményében indul a nagy küzdelembe. De még ha az a n o n putarem is előadná magát, hogy nem sikerülne Apponyit kibuktatni ősi kerületéből, a jászberényi harc így is tetemesen győztesen a nemzeti pártot, mert nagyon leköti és megosztja a párt erejét. Jó taktika, hogy erős ellenjelöltekkel foglalkoztatják őket az ugynevezett biztos kerületekben; annál könnyebb lesz velük elbánni az ingadozó jelöltekkel szemben.

Jellemző az ellenzéki taktikára nézve, hogy most azzal kürtölik tele a vidéket, mintha országszerte Isten tudja hány dúsgazdag zsidó jelöltet állítana hivatalosan a szabadelvű párt. (Korteszógnak egy kis antiszemitizmus mindenha jó volt.) Biztos forrásból állítom, hogy mindössze alig hét vagy nyolc oly izraelita vallású jelölt lép föl liberális programmal, akinek jelöltségét a központi pártvezetőségénél bejelentették volna. És a kik eddig jelentkeztek, azok közül korántsem mindegyiknek „biztos“ a mandátuma.

A szabadelvű kiub helyiségében, de még inkább a miniszterelnökség körül, napok óta borzasztó nagy a lótas-futás. Egyik jelölt a másikkal adja a kilincset s a ke-

gye finom gáztömeggé folyva szét, képezék azt az „ősanyagot“, melyből Laplace elméletét véve alapul, ismét új világok keletkeznek.

Ragyogó nappali csillagzatunknak, a mi napunknak is, amint most már kétségtelennek tarthatjuk, szintén dramatikus vége lesz, jóval később annál az időpontnál, melyben hivatását, hogy fényt és hőt terjesszen, már nem lesz képes teljesíteni.

Kevesen tudják azt az aggasztó ténytet, mely e föltevését majdnem bizonyossá teszi. A nap ugyanis bámulatos gyorsasággal rohan jelenleg az égnek egy pontja felé, mely a Hercules csillag képeben van, ez utjával magával ragadván összes holdjait ezek holdjaival együtt, tehát a földet is és rajta az emberiséget.

Ugyanezen pont felé törekszik azonban a nappal szemtől-szemben egy más ragyogó távoli nap is az Altaír csillag, mely a sas csillagképeben látható mint elsőrendű csillag, minden este délnyugati egünkön, a tejutnak majdnem közepén, közel Herculeshoz.

Jó lesz ezt a nevet megjegyezni magunknak! Ez az Altaír csillag a mi végzetünk, ez fogja összetörni a mi naprendszerünket. A számítások szerint mindinkább valószínű, hogy millió és millió év múlva, a nap és

gyelmes ur — ismert udvariasságával — alig győzi fogadni különösen a sok... ellenzéki aspiránsokat. Mert bizony nagyon remegnek ők attól a miniszterelnöktől, akit még nem rég is annyira lenéztek. A kormányfó lapok (bizonyára, hogy jobban lelkesítsék pártfeleiket) minden számukban a legfélelmezből színekben festik a „szolnoki dobokai főispán“ választási zsenijét... Ma-holnap ettől majd annyira megijednek a vidéki választók, hogy inkább rakás számba eldobják a fegyvert, semhogy ilyen portentummal mérjék össze azt, a milyen ez a „gyöngye“, ez a „kiseszű“ Bánffy...

Jelöltjeink.

Mottó: Fődolgozó az alaposság.

Az „Ellenzék“ pénteki számában megdöbbenve olvastunk egy táviratot. Megdöbbenve, mert hát tudatában vagyunk annak, hogy hazarészünk ezen előkelő lapja mindig csakis tiszta forrásból merít, értesülései mindig alaposak, szava-bevehető. Megdöbbenve, mert mi nagyenyedi választó polgárok azon hitben leledzettünk, hogy az általunk közakarattal kiszemelt férfit minden nagyobb küzdelem nélkül fogjuk a képviselői díszes polczra emelni. És ime, az a bizonyos, kétségkívül jó forrásból eredő távirat tönkre tette szép reményünket.

Tönkre tette, mikor regisztrálja, hogy akadt egy vakmerő ember, neve: Török Bertalan, ki gróf Bethlen Bálinttal, az eddigi képviselővel szemben, fel mert lépni, és mindjárt konstatálja azt is, hogy fellépett a bukás biztos tudatában és a nélkül, hogy bár csak a szabadelvű párti választók bizalmát is bírná; fellépett csakis azért, hogy az intező körök elmondhassák annak idején és illető helyen, hogy „mi megtettünk mindent, de arról nem tehetünk, ha Bethlen jobban tetszett, mint Török!“

Hát nem alapos-e ezek után azon feltevésünk, hogy szép reményeink megcsaltak? Hát nem biztos-e ezek után Bethlen Bálint fellépése? És ha fellép, nem biztos-e győzelme?

Altaír, miután befutották azt az óriási távolságot, mely őket jelenleg elválasztja, egymásba fognak ütközni. Napunk akkor valószínűleg már rég elvesztette sugárzó képességét s mint tökéletesen kihűlt test a sötét napok (ilyent többet ismerünk) sorába fog tartozni s rajta, valamint bolgói felületén életnek nem lesz már nyoma sem.

Az összeütközés tehát borzalmas nem lesz semmi esetre sem, mert amikor bekövetkezik, nem lesz többé érző lény, aki borzadna tőle.

Mint óriás jegesedett tömegek fognak ez égitestek az Altaírba ütközni s e végzetes összeütközés csillagködde fogja őket változtatni, melyből ismét, mint Laplace bizonyította, új életre fognak ébredni, új sugárzó központi nap, új földek s új holdak fognak ismét keletkezni a megsűrűsödő gáznemű anyagból.

A tudományos elmélet is képes, mint látuk, megmutatni, hogy bár minden dologon uralkodik az enyészet törvénye, a halál sohasem fogja az egész mindenséget birodalmának tekinthetni.

Mostani világunk roncsaiból ismét feltámadhat s anyagából más emberek, más nemzetek, vallások, civilizációk fognak keletkezni, amikor a jelenlegi állapotok már örökre letűntek.

(E—s.)

Hoffman Ottó.

Igen, Bethlen Bálinttal szemben fellepni vakmerőség, biztos bukás. Hiszen — az „Ellenzék“ szerint — ő annyira bírja a városi polgárság ragaszkodását, bizalmát, hogy pozícióját — vállalkozás esetén — meggingatni nem lehet. És ezen valóban nem is csodálkozhatunk. Volt-e valaha honatyja, ki jobban szíven viselte volna választói érdekét, mint a nemes gróf? Nem sietett-e minden alkalommal, ha csak tehette, szeretett választói körébe? Nem beszámolt-e híven, közmegelegetésre, sáfárkodásairól, nem áldozott-e sokat a városért, melynek képét viselte?

És mit mutathat fel mindezekkel szemben Török Bertalan? Rongyos 25 évi közszolgálatot? Azt, hogy ezen idő alatt, mint előharcos, tevékeny részt vett a legtöbb, városunk fejlődésére előnyös intézmény létesítésében? Hogy tollal kezében odaadó buzgalommal szolgálta íróasztal mellett és a sajtóban városa, megyéje érdekeit? ... Ez mind elenyésző csekélység az „Ellenzék“ szemében.

Valóban köszönettel tartozunk a jól értesült „Ellenzék“-nek, hogy felnyitotta szemünket, hogy tudatára ébresztett annak, hogy téves uton jártunk akkor, midőn bizalmunkkal egy közülünk való férfit, városunk szülöttjét akartuk megajándékozni.

Igen, elmékedésünk elején megdöbbenésről beszéltünk és ezt most az öröm váltja fel azon kilátásra, hogy visszakapjuk, megtarthatjuk eddigi képviselőnk, és ezen nekünk szerzett örömezt szívből kívánjuk az „Ellenzék“-nek, hogy az Isten adjon neki még sok, sok ilyen „jó forrásból“ eredő hű tudósítást!

Választó.

A kiegyezés.

Budapest, 1896. október 3.

Ha az egész ország meggyőződve nem lenne, hogy a kiegyezési tárgyalások körül az osztrák kabinet diametrális ellentétben van Magyarországgal, hogy továbbá az osztrák koronatarományokban elharapódzott magyarellenes áramlat a legtöbb táplálékot, a a leghathatósabb támogatást és irányadást az éppen nem barátságos érzelmű osztrák parlamentből kapja: hajlandó lenne az ember Bilinszky osztrák pénzügyminiszter expozéját Bánffy kiegyezési politikája mellett előre megrendelt védőbeszédnek tartani, mert a magyar ellenzék gyűlöletes támadásait és gyanúsításait ez az expozé annyira a tempo megsemmisítette és megegyeztet, oly kézzelfogható bizonyítékokat szolgáltatott a Bánffy-kabinet szuperioritása mellett, hogy esattánosabb czáfolatot még a magyar szakminiszterek sem lettek volna képesek felhozni. A helyet, ahol az expozé elmondott és a férfit, aki azt elmondta, nem lehet Bánffy miniszterelnök befolyása alatt állónak tekinteni. Az a férfi Magyarország ellenfele és a birodalmi gyűlés a mieinkkel ellenkező érdekeket képvisel és ha ott oly szavak hangzottak el, melyeknek a kiegyezést erőlyesen védelmezniök kell és melyek részben kompenzáltaknak iparkodnak oda állítani azokat az előnyöket, melyeket a kiegyezés Magyarország javára magában foglal: akkor ez a körülmény kell hogy Magyarországon azt az elismerést keltse föl, hogy a kiegyezés Magyarország javára csakugyan megbecsülhetetlen előnyöket foglal magában.

A magyar miniszterek védőbeszédét pro domo tartottanak lehetne tekinteni és az ellenzék bizalmatlansággal fogadhatná; de a magyar politika sikerei mellett szól az a

bizalmatlanság is, melylyel Bécsben az odavaló pénzügyminiszter fejtegetéseit fogadták. Emellett nincs szó az osztrák kabinet kudarczáról és holmi becsapásról sem lehet beszélni. Magyarország jogát és igazságát több kérdésben el kellett ismerni és ahol a jog nem lehetett döntő, ott a körülmények kölcsönös méltánylását vették zsinórmértéknek.

Kétségtelen, megtörhetlen igazunk alapján igényeink a fogyasztási adók és a bank-szabadság kérdésében teljesítették, míg minden más kérdésben kölcsönös előzékenységgel egyenlítették ki a differenciákat. Magától érthető tehát, hogy a Magyarország által elért előnyök a szembeötlőbbek, melyeknek valódi értékét nálunk majd csak most fogják helyesen felfogni, mikor az osztrák birodalmi tanácsban azok hatalmas, nem kicsinylendő ellenzést keltettek. Ez pedig a Bánffy-kabinet tökéletes és teljes győzelmét jelenti a kiegyezési kérdések egész vonalán.

A bank- és a valuta-kérdésben, hol az osztrák kabinet legnagyobb ellenzése volt tapasztalható, Magyarország győzelme szinte meglepő. A sóbánya-jegyek beváltása után, amire az osztrák kormány köteles, és egy nagyobb összegű államjegy folytatóságos beváltása után fölveszik a kész fizetést. A bank vezetésében a teljes paritás, a magyar hitelügyek feltétlen kielégítése olyképp biztosított, hogy az ellenzéki közgazdasági politika legsovínistább „Hű bele Balázs“-féle közgazdaszai sem kívánhatnak többet.

Ezenkívül becsületmentés is történt és Lukács pénzügyminiszternek a kvótakérdésben tett nyilatkozata megerősített. Bilinszky kijelentette ugyan, hogy az osztrák kormány abban a nézetben volt és lesz tovább is, hogy Magyarország gazdasági viszonyai annyira javultak, hogy e haladással Ausztria nem tudott lépést tartani és így a magyar kvóta fölemelését kell követelnie. De kijelentette egyúttal azt is, hogy a Bánffy-kabinet ez irányban semmi ígéretet nem tett, kötelezettséget nem vállalt és hogy a kvóta-kérdés nem jutott túl a két kvóta-bizottság tárgyalásainak állapotán.

Bilinszkynek e nyilatkozatai után Bánffy miniszterelnöknek e kérdésben tett kijelentése kétszeresen nyert értékben, mert a magyar kvóta-bizottság álláspontját mértékadóknak mondotta az ő magatartására nézve. A kvóta fölemeléséhez két elengedhetetlen tényező kell: egyik, amelyik követeli, a másik, amelyik megfizeti. A magyar kvóta fölemelésének követelésében az osztrák kormány és az egész osztrák közvélemény megtett minden lehető és lehetetlent, de Magyarországon még nem akadt senki, aki a magasabb kvótát meg akarja fizetni és mint a „P. Corr.“-nek a legjobb értesülések alapján módjában van jelenteni, jövőre sem fog egy magyar államférfinak sem eszébe jutni, a legkevésbé pedig a mostani kabinetnek, hogy Ausztriának ebbeli exorbitáns követeléseibe egyezzenek.

Választási ármányok.

Budapest, okt. 7.

Bizonnyal nem kell különösen hangsúlyozni, hogy az általános választások kezdetével mozgósítani fogják mindama cselszövéseket és ármányokat is, melyek a választók félrevezetésére számítva, a tömegek hiszékenységére appellálnak és a józanok s qelátásosak elégtelen óvatossága mellett csak

ritkán tévesztik el céljukat. Ilyen eselvetés az, ha valamelyik jelölt szabadelvű programmal akarja magát megválasztatni a nélkül, hogy a szabadelvű párthoz tartoznék. Mások ismét lelkesült revizionisták és tagadják a néppárttal való közösségüket. Vannak továbbá, akik a szabadelvű eszme híveinek vallják magukat és a függetlenségi pártnak a partizánjai. De legnehezebb azoknak a helyi nagyságoknak a választási manővereit megkülönböztetni, akik sok évi helyi érdemeikre hivatkozva, párt-programm nélkül akarják magukat megválasztatni, hogy aztán a pártokon kívül támogassák a szabadelvűség ellen dülő hadjáratot.

A választási manőverek terén a figyelemre legméltóbb tünetek egyike, tanulságos az egész országra nézve és mint ügyes praktika megszívélésre érdemes, a nyugalomba vonuló budapesti polgármester, K a m e r m a y e r Károly jelölése báró P o d m a n i c z k y Frigyes, a szabadelvűpárt elnöke ellen a budapesti belvárosi kerületben.

A belváros egykor Deák Ferencz kerülete volt és e kerület szabadelvű érzelme, a nemzet bölcsének elveihez és korszakalkotó kiegyezési művéhez való ragaszkodása mindenkor minden kétségen fölül emelkedett. Deák Ferencz örökébe br. P o d m a n i c z k y Frigyes lépett, aki lelkesült híve a szabadelvű-pártnak, 1848-ban a harctéren, azóta békében mindig a haza szolgálatában első sorban állt ama férfiak közt, akik mindenüket föláldozták, hogy a hazának szolgáljanak.

Az ő meggyőződéshez való hűsége, ragaszkodása a szabadelvűség ügyéhez a valódi magyar hazafi eszményképevé teszi őt, aki egész befolyását, mértékadó szavát mindig a magyar nemzet és a szabadelvű ügy szolgálatába állította. És így P o d m a n i c z k y oly összehasonlíthatatlan magasságban áll ellenfele fölött, hogy a két jelölt között párhuzamot vonni egyáltalán lehetetlen.

A már rég jól megeredemelt nyugalomba megy egy politikai tekintetben teljesen jelentektelen helyi nagyság, és ime, el akarják hitetni a belvárosi választókkal, hogy a megfogyatkozott szellemi erő és az elveszett munkabírás a politikai téren, a nép-képviselést házában bizonyos potenciához juthat. Szóval egy helyi bürokratából politikai nagyságot akarnak kipréselni, de ezt a kísérletet, melyet a tiszta ész megengedhetetlennek tart, a belvárosi választók értelmesége és politikai érettsége folytán csakhamar meghiusultnak tekinthetjük.

Ha pedig a jelölés tanulságait kutatjuk, lelkiismeretes vizsgálódás alá kell vonni a faiseur-öket, a jelölés „eszközlőt” is. K a m e r m a y e r program nélkül, mint pártönkivüli lép fel és faiseur-jei szerint az ő érdemű polgármesteri működése egy önálló program.

K a m e r m a y e r polgármesteri érdemeit nem akarjuk kicsinyíteni és becsületességéhez a kételynek még árnyékát sem engedjük félni. Azt azonban lehetetlen elhallgatnunk, hogy az ő működése alatt nőtt nagyra a fővárosban a klikk-uralom és az ő polgármestersége alatt ünnepelte leggaládabb orgiáit a személys érdekek szolgálata. Ő alatta folyt az áldatlan gazdálkodás a főváros vagyónával, mikor egyesek többet meggazdálkodtak és elgazdálkodtak, mintsem gazdálkodtak. Az ő polgármestersége alatt halmoztak adós-

ságot adósságra és ő volt az a jóhiszemű örszem, akit befolyásos vállalkozók előretoltak és akivel magánérdekeiket meg a kormány ellen is védelmezni tudták.

Azután azok, akik a polgármester urat beugratták, P o l o n y i és társai, politikai barátai Zichy és Zelenyák uraknak, amely körülmény is legalább néppárti gyanuba keveri a jelöltet. És a szabadelvű belváros, mely a magyar parlamentarizmus legnagyobb ékességét, Deák Ferencz et küldte az országházba, most gróf Zichy Nándor politikai barátainak jelöltjét tisztelje-e még a mandátummal? Ez mégis lehetetlennek látszik és a kerület politikai jó hírének érdekében nem is szabad, hogy ténynyé váljék.

A vidéki szabadelvű választók vonják le ebből az elvetendő párttaktikából azt a tanulságot, hogy mily kevéssé gentlemanlike módon iparkodnak némelyek a választók bizalmát törbe ejteni és óvakodjanak lépni menni azoknak az álarcos jelölteknek, kiket a néppárttal barátkozó, de különböző pártok címerét hordozó politikuskok állítottak fel, valamint a budapest-belvárosi választók is tudni fogják azt erélyesen és elvűhen elhárítani.

(„P. Corr.”)

Választási mozgalmak.

A gyulafehérvári szabadelvű párt f. hó 9-én délután 2 órakor a „Hungária” dísztermében Rajnay Ignác elnökle alatt értekezletet tartott. Az értekezleten a szabadelvű párt megalakulását kijelentette s képviselőt is jelölt a város kerületét már 3 cikluson keresztül sok eredménnyel képviselt dr. Mohay Sándor személyében, kiért dr. Elekes Viktor vezetése alatt 4 tagú bizottság küldetvén ki, dr. Mohay csakhamar megjelent az értekezleten s a kijelölést meleg szavakkal megköszönvén, kérte a választókat, hogy beszámolójának és programbeszédének megtartása végett határnapot tüzzenek ki. Az immár megalakult pártgyűlés folyó hó 18-át tüzte ki képviselő-jelöltjének meghallgatására.

Mielőtt még dr. Mohay jelölt a teremben megjelent volna, a jelen lévő dr. Gáll Béla, Utry János és Körner Ignác bejelentették, hogy ők dr. Téri Ödön helybeli kir. közjegyzőt léptetik fel jelöltül szabadelvű programmal s csakugyan, midőn ez előbb írt megállapodás után az értekezlet a főtérre kijött, „Éljen dr. Téri Ödön képviselő-jelöltünk!” feliratu falragaszok voltak láthatók.

Mint hírlik, néppárti jelöltünk is lesz; tény, hogy a róm. kath. papság nem vett részt az értekezleten.

V á l a s t ó k ér t e k e z l e t e Nagy-Enyeden. Csató János, Medgyes Bálint, Kovács Gyula, Deli Ödön és Lázár István nagyenyedi választó polgárok minden partáryalattból és a társadalom minden rétegeiből 32 választót hívtak össze előértekezletre szombat délután 5 órára a végből, hogy a képviselő-jelölt személyében meg-egyezzenek.

Az eddigi hangulatot és úgy szólva a közóhajt tekintve, kétségtelen, hogy az értekezlet Török Bertalan vármegyei főjegyző, városunk e kipróbált polgára jelölésében fog megállapodni és annak idején ügyét diadalra vezetni.

Alvinczen folyó hó 11-én tartják meg a kijelölő értekezletet Szócs Pál érdekében. Magyar-Igenben a választók folyó

hó 11-én Csávási József elnökle alatt értekezletet tartanak. Dr. Werner Gyula feltevést ez alkalommal mondják ki.

Előfizetési felhívás

a

„KÖZÉRDEK”

XV. évfolyamára.

A „Közérdek” hetenkint kétszer megjelenő politikai lapra előfizetéseket elfogad az alulírt kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . . . 3 „ — „
Negyedévre . . . . . 1 „ 50 „

Mindazon tisztelt olvasóinkat, kik előfizetésükkel a jelenlegi évnegyedre még most is hátralékban vannak, tisztelettel kérjük annak mielőbbi beküldésére, hogy lapunk szétküldésében zavarok elő ne forduljanak.

A „Közérdek” kiadóhivatala.

Vegyes hírek.

— Kérjük t. olvasóinkat és levelezőinket, hogy az országos képviselőválasztások minden mozzanata felől lapunkat értesíteni sziveskedjenek.

— **Áthelyezés.** A m. kir. VI. honvédkerületi parancsnokság Ambrus Miklós honvéd hadnagyot, társas-körüknek egyik igen előnyösen ismert tagját, Kolozsvárra helyezte át. Midőn eltávozását sajnáljuk, egyuttal örömlünknek adunk kifejezést, hogy ezen áthelyezéssel a hadnagy urnak egyik leghőbb vágya teljesedésbe megy.

— **Necrolog.** Mint résztvétel értesülünk, Bodola János segédtelekkönyvvezető e hó 9-én szívszélhűdés következtében 54 éves korában hirtelen elhalt, maga után hagyván özvegyét és három kiskorú áróját. Temetése ma, vasárnap délután 3 órakor lesz. Nyugodjék csendesen!

— **Az erdélyi püspökség.** A gyulafehérvári „Közművelődés” a következőket írja: Épen egy esztendeje (okt. 5-én), hogy „Az erdélyi püspök betegsége” cz. alatt egy akkor kellő értékére leszállított tendentiosus közlemény járta be a lapokat, mely szerint kegyelmes püspök urunknak koadjutorra lett volna szükségé, s a koadjutor személyére nézve is állítólag meglelt volna a megállapodás. Akkor kimutattuk, hogy az egész hír műnyelven: kacsa. S az egy év iforgása igazolta állításunkat. Hanem, úgy látszik, valakinek nagyon a szívet nyomja az erdélyi püspökség kérdése, annyira, hogy e baja valóságos krónikus betegséggé vált; mert most épen kerek egy év múlva ismét kitért a rögeszméje, s álmodozik, vagy filozofailag hallucinál az erdélyi püspökségnél (álma szerint) szükséges koadjutorról. Legalább erről tanuskodik az a hangzatos hír, mely a lapokat végig úszta, hogy Majláth Gusztáv grófot azonnal kinevezik a felszentelése után sub auspiciis Lőnhart Fülöp gyulafehérvári püspök mellé helyettesnek, s aztán, s aztán . . . nó, hisz aztán . . . természetes a tudósító kívánsága szerint . . . erdélyi püspök is lesz. Igazán resteljük, hogy a Majláth G. gróf nevet kell ily pelengéztetés tárgyává tétetni látnunk, kinek, mint tudjuk, magának okoz e meghurcolás legkínosabb érzetet. Mi most is a legbiztosabb forrásból vett értesülés alapján

hozzuk nyilvánoságra, hogy az egész ezel-zatos híresztelésből egy szó sem igaz. Kegyelmes püspök urunk, hála Istennek, korához képest teljesen jól érzi magát, koadjutor kinevezésének szükségét nem érzi, s hogy nincsen is szükség rá, az is eléggé igazolja, hogy épen a napokban fog Segesvárra utazni, hogy ott az újonnan épült templom felszentelésének igazán terhes szer-tartását, s azután a bérmlás szentségének kiszolgáltatását végezze.

— **Október 3.** 1819. október 3. az a nap, mely Erdély nagylelkű főpáστοra, kegyelmes urunk születésének idejét jelzi. Azóta 77 év járt le. A nemzeti szellem ébredésének, fellángolásának és a nemes törekvések sirba szállásának napjai. Már maga az az isteni kegyelem, mely ennyi évvel áldja meg földi gyermekét, bámulatra ragad és kegyelettel tölti el. 77 év oly életkor, melyet az isteni Gondviselés csak kevés választottjának juttat osztályrészlül. S kegyelmes főpáστοrunk e kevesek közé tartozik; s még a kevesek közt is azon kiváltságosok egyike, kik a testi és szellemi erő bámulatos tevékenységének tiszteletet gerjesztő alakjai. Valóban a Gondviselés kegyeltje, kit e magas korban is a szellemi tevékenység oly nagy fokával áldott meg. Mi, kik csak bámulni tudjuk e lankadatlan munkaerőt, melylyel mindnyájuk előtt mint ragyogó példakép áll, nem tehetünk egyebet, mint hogy leborulva az isteni jószág előtt, egy szívvel, lélekkel imádkozunk, hogy Ó excellentiáját, egyházmegyéje áldásul, még sokáig éltesse. (Közművelődés.)

— **Státusgyűlés.** Nagyméltóságú püspök urunk az idei státusgyűlést okt. hó 28. napjára méltóztatott összehívni. Itt közöljük a meghívót teljes szövegében: 3640. szám, 1896. Az erdélyi róm. kath. státusgyűlést azon alpon és jog erejénél fogva, melyet ő császári és apostoli királyi Felségének 1867-ik évi augusztus hó 19-én kelt legfelsőbb elhatározása és a vallás- és közoktatásügyi magyar királyi főméltóságú miniszteriumnak 1867-ik évi szeptember hó 12-én 1896 és 1873-ik évi június hó 16-án 1008. elnöki számok alatt kelt s a tisztelettel idézett legfelsőbb elhatározásra fektetett leiratai az erd. róm. kath. Státus számára biztosítanak, közgyűlésre folyó 1896. évi október hó 28-ik napjára Kolozsvárra összehívandónak ítéltém és az Urunk szent nevében ezennel összehívom. A gyűlés tárgyát képezi: 1. Az igazgatótanács évi jelentése és ezzel kapcsolatban 2. az egyházi (lelkészi) jövedelmek összeírásai ügye, 3. a kilépő igazgatótanácsosok helyeinek szabályszerű betöltése. Ennélöve van szerencsém czímetet felkérni, hogy a folyó évi október hó 28-ra ezennel kihirdetett státusgyűlésen megjelenni, a tanácskozásban résztvenni és megjelenéséről vagy akadályoztatásáról az igazgatótanácsot mielőbb értesíteni sziveskedjék. Kelt Károlyfehérvárt, 1896. szeptember hó 24-én. Lönhart Ferenc s. k. erdélyi püspök. — Időközben az országgyűlési képviselőválasztások megkezdésének napja éppen október hó 28-ra lévén kitűzve, igen ohajrandó, hogy a státusgyűlés megtartása november havára halasztassék.

— **Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egy-let f. hó 5-én tartotta meg választmányi gyűlését** Csató János kir. tanácsos, alispán elnöklété alatt, szép számban megjelent tagok részvétele mellett. A gyűlés egyik érdekes tárgyát a miriszlói és a maros-szent-

imrei útközetek helyeinek emlékekkel való megjelölése képezte, örvendetes tudomásul szolgálván azon jelentés, hogy országszerte, a milléniumi év daczára, elég szép érdeklődés mutatkozott. Ezen érdeklődés nagyobb mérvű felköltését indítványozta Török Bertalan egyleti alelnök azon czélból, hogy Hunyadi Jánosnak, az Európászerte ismert halhatatlan dicső hősnak, méltó emlék állítassék Gyulafehérvárt, ahol a székesegyházban sarkophagja is van. A terv mily módon leendő keresztülvitele végett javaslat-tételre egy bizottság küldetett ki.

— **Egy szép asszony a nőkérdés-ről.** Dr. Montessori kisasszony, a berlini nőkongresszus legmarkánsabb alakja, aki az olasz nőket képviseli a kongresszuson, érdekes nyilatkozatokat tett egy német újság-író előtt a nőkérdésről. A feltűnő szépségű fiatal doktorkisasszony az első olasz nő, aki az orvostudományt foglalkozik, két hónap óta folytat orvosi gyakorlatot és remegés nélkül végez operációkat. A kórházakban, amelyekben eddig működött, a betegek fölébe helyezték a férfiorvosoknak. Ebből a doktorkisasszony azt következteti, hogy orvosi működése iránt meglesz a bizalom a közönségben. Egyébiránt gyermekorvosnak készül és főképpen az agybántalmakban lesz specialista. Arra az észrevételre, hogy a férfiaknak könnyen averziójuk lehet egy tudós nővel szemben, egyszerűen azzal felelt, hogy ez ránevez teljesen közömbös, mert egyáltalán nem gondol a férjhezmenetelre. Sőt ha az elé az alternatíva elé állítanak, hogy vén leány maradjon, vagy hagyja abba a mesterségét, akkor habozás nélkül az előbbi választaná. A női szellemet, amelyet eddig etikett és előítélet háttérbe szorított, magáz kell segíteni, hogy érvényesíthesse magát az emberiség javáért való küzdelemben. Ez a jövő feladata.

— **Klasszikus Arany Biblia** czim alatt páratlanul fényes díszmunka van sajtó alatt. A mű két hatalmas folió kötetből fog állani. Az első kötetet, mely az üdv ó-szövegségi történelmet, Izrael viszontagságos életét adja, a Szentírás elbeszélése szerint, a modern kutatás vívmányainak felhasználásával Dedek Crescens Lajos; a második kötetet, az új-szövegséget és Jézus Krisztus életét, Hock János írta. Szerzők a művelt nagy közönség fejlett igényeinek óhajtanak e kiváló biblikus művel eleget tenni. Az első kötethez Vaszary Kólos hercegprímás, a másodikhoz Császka György kalocsa-bácsi érsek írt előszót. A három szinben nyomott díszmunkához, melynek czímlapja mintegy 20 színt tüntet fel s a legszebb Corvinkódex után készült, 126 színes műmelléklet és igen gazdag kiviteli családi krónika járul. A műmellékletek Rubens, Rembrandt, Michel Angelo, Carlo Dolci, Champagne, Veronese stb. klasszikus műveit mutatják be teljesen hű és igaz másolatokban. A mintafüzet most, az első kötet még karácson előtt jelenik meg.

— **Richelieu kastélya.** Párisból írják, hogy egy konzorcium most vette meg Richelieu genevillersi kastélyát. A pompás kastély az öreg udvaronc egy szeszélyének köszönheti létezését. Egyszer ugyanis meghívta magához Lesczynska Máriát, XV. Lajos erélyes hitvese azonban megfogadta, hogy oly házba nem teszi a lábát, amelyben előtte más nő személy volt. Richelieu ezt a legjobb akarat mellett sem állithatta házáról, s hogy a királynét mégis vendégeül tisztelhesse, hirtelenében Genevillersben, Pá-

ris mellett egy új kastélyt építtetett, amelyben Mária aztán el is látogatott. A történelmi nevezetességű kastély később Mirabeau tulajdona lett, ahova az erőszakos néptribun a politikai harcok után tért meg pihenni. Itt került színe először Beaumarchais Figaro házassága című vígjátéka is.

— **Az új perzsa sahról.** A perzsák új uralkodója — mint Teheránból írják — nagy barátja a haladásnak és a praktikus reformnak. Röviddel trónra lépte után egy csapással 8000 hivatalnokot bocsátott el. Czivilisztáját önszántából 150.000 kran-ra körülbelül 70.000 korona) redukálta, míg atyja és a trónon elődje — a meggyilkolt Nazreddin sah — öt millió krant kapott évenként az állampénztárból. Az új sah visszautasít minden ajándékot, melylyel a kormányzók meg akarják tisztelni. Ezelőtt ugyanis a kormányzói állást jól megfizették azok viselői azokkal az ajándékokkal, melyeket évenként a sah trónja elé raktak, ma a kormányzói állás fizetett hivatal, akárcsak Európában. Az új sah a hadügyi tárczát megtartotta a maga számára. Nem áll, hogy az ifjú sah már a jövő évben európai körutra indul. Megvárja a 900-ik évet, amikor majd a párisi kiállítást is megtekintheti.

— **Törvény és szokás.** Bármennyire tiltja is az amerikai törvény a linchést, a lefolyt hat esztendőben 1118 embert lynchélték meg; a törvényes kivégzések száma pedig csak 723 volt.

— **Bambuszából készült orgonát** állítottak fel Shangaiban. Különféle nagyságú sipok vannak benne, a ludtoll nagyságától fel több láb átmérőjűekig. Az olesó orgona hangja igen szép, kellemes s állítólag többet ér, mint az ércből készült orgonáé.

— **Drága tréfa.** Vidám történetet írnak Lausannéból. Az Union Velocipédique de la Suisse bajnok-versenyt rendezett. A pálya Morgesnél kezdődött és Rolle volt a célpont. Korán reggel indultak a bajnok-jelölt biciklisták. Kezdetben jól ment minden, de Rolle-ba valamennyien szétszakgatott pneumatik-karikákkal érkeztek. Az országuton egy lausannei polgár temérdek patkószöveget hintett el s gyönyörködve nézte a pálya mentén, amint a harminczhat versenyzőnek egymásután kilyukadt a velocipéd kerekeire erősített pneumatik-karikája. A jó tréfának az lett a vége, hogy a vidám polgárnak a harminczhat versenyző kártérítési pört akasztott a nyakára. Bizonyára el is ítélik, ha ki nem egyezkedett volna a bajnokjelöltekkel kétezerharsház frankba s erre azok elállottak a pertől.

— **Ügyes kapituláció.** Egy francia újság sehogysem birt megküzdeni az előfizetők rémséges apadásával. A kiadók restelltek a bukást s legalább a közönség előtt szerették volna az okait takargatni. Végre megjött a mentő gondolat. A lap legújabb számának élén a következő hirdetést hozta: „Franciaország felséges barátjának, az orosz czárnak látogatása alkalmával rendezett nemzeti ünnepe lapunk nem fog megjelenni.”

Persze azután sem.

— **Mulatságos kaland.** Egy párisi arisztokrata, aki a divat tekintetében való-ságos forma, egy szép őszi délután azzal lépte meg barátait, hogy az Avenue de Champs Elyséen nyitott kocsiiban olyan kosztümben hajtattott végig, a melyet a derék Li-Hung-Csang is megirigyelt volna tőle. A kosztüm, hogy felül kezdjük, egy ki-

fogástalan cylinderekből, fekete szalonkabátból és — most jön a java — egy sárga alapu, óriási piros és kek virágokkal disztett bő selyembugyogóból állott. Nehogy pedig azt higgyék, hogy a derék clubman csupa különczködesből vette magára ezt a kínai kimondhatatlant, megsugjuk a fura históriát, ami vele megesett. A derék ur több barátjával ebédre egy híres színész nő vendége volt, ki mindent elkövetett, hogy vendégei meg legyenek elégedve az ebéddel. Pezsgőben sem volt hiány, s az urak jól leitták magukat. X gróf, a kinek a kitűnő pezsgő alaposan a fejébe kergette a vért, egyszerre csak eltűnt. Az ittas embereknek megszokott vakmerőséggel botorkált a lakás üresen hagyott szobáiban, s e felfedező útjában rábukkant a vendéglátó háziasszony hálószobájára. Az illuminált gróf valószínűleg azt hitte, hogy otthon van és ruháitól megkönnyítve magát, a hívogató ágyba feküdt. A párnákból kiáradó kellemes illat aztán lassan álomba ringatta a grótot. Mialatt aludt N... marquis, ki viczezeiről híres a párisi társaságokban, lábujjhegyen az illatos szentélybe osont s ellopta az alvó gróf — pantalonját és újságpapírba csomagolva nyugodtan hazavitte. Mikor azután X egy óra múlva felébredt, s ruhája után kapkodott, a pantalon nem volt sehol. Fölverték az egész házat, keresték mindenütt, de nem találták sehol. Pedig sietős volt a dolog, mert a színész nő egy barátját várta s mi lett volna, ha az egy urat ily kosztümben talál a barátjánél. Ekkor támadt a hölgynek az az ötlete, hogy operette szerepében használt öltöny-darabbal pótolja a hiányt s így esett meg, hogy X. gróf, a divatkirály, sárga selyembugyogóban hajtatott végig a Champs-Elyséen.

— **A magyar műveltség Mátyás király korában.** A műtörténetirők majdnem egyhangú véleménye szerint az úgynevezett renaissance-korszak Magyarországon a dicső Mátyás király udvarában vette kezdetét. Aunyi bizonyos, hogy különösen a Mátyás király korabeli építészeti műemlékeink már a renaissance izlésének nyomait viselik magukon. A nagy művészi és tudományos átalakulásnál nagyon nehéz a kezdet nyomait pontosan kikutatni; de minden esetre megállapított történelmi igazság gyanánt kell elfogadnunk, hogy a renaissance korszak kezdetén a m. királyi udvar, Mátyás budavári palotájában, vezérszerepet vitt egy a tudomány, mint az irodalom, általában pedig a műveltség tekintetében. A dicső Hunyady Mátyás udvara tulnyomó részben művészekből és tudósokból állott. Leggazdagabb kincsét világhírű könyvtára és műkincs-gyűjteménye képezték, amelyeknek szétszórt romjaiból fennmaradtott egyes részleteiből következtetést vonhatunk ennek a roppant könyvtárnak és műkincs-gyűjteménynek abban a korszakban felülmulthatatlan gazdagságára. Ezt a Hunyadiak és különösen Mátyás király alatti művelődéstörténetet tárgyalja az „Athenaeum” r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tíz kötetes nagy munka (millenniumi kiadás) negyedik kötetének, „A Hunyadiak és Jagellok kora” befejező, 82. 83. 84. füzetek. Ezekben a füzetekben Fraknoi Vilmos, e korszakok különösen művelődés történeti részének szerencsés kezű művelője, nagy szakavatottsággal tárgyalja a képzőművészetek állapotát, a főpapok, városok és világi urak műalkotásait, ebben a korszakban oly virágzó ötvösség, a zománczozás stb. művésze-

tét. Ezek a füzetek tele vannak erre a korszakra vonatkozó képzőművészeti alkotásokról vett sikerült képekkel. Mindjárt a 82. füzethez csatolt műmellékleten látjuk Mátyás király és Beatrix királyné domborművü arcképeinek fénynyomatát; a 83. füzethez pedig három színes hasonmás van csatolva, fényes kivitelben. Az egyik Fugger Antal arcképe, mely a XVI. századbéli és a híres Fugger-család aranykönyvében található vízfestmény után készült; a másik szintén a Fugger család aranykönyvében lévő XVI-ik századbéli vízfestmény színes hasonmása és Thurzó Györgyöt ábrázolja; a harmadik pedig a geresei Pethő család 1506. szeptember 22-én kiállított czimeres levelén levő érdekes rajz: „II. Ulászló és gyermekei”. Az egyes füzetek ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr. Felévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

Meteorológiai jelentés okt. 7-től okt. 10-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700	Hő	Szél iránya és erő- sége	Borulat	Csapadék	Hő napi max. min.
7	68-3	+15-2	—	10	—		
7	2	67-4	+20-6	NW ₂	2	—	+21-2 +12-0
	9	68-0	+16-7	—	0	—	
7	69-5	+12-5	NW ₂	8	—		
8	2	67-9	+19-8	N ₂	2	—	+20-5 +9-6
	9	68-9	+13-8	N ₁	1	—	
7	70-2	+10-6	N ₂	1	—		
9	2	68-0	+20-6	N ₂	1	—	+21-2 +9-0
	9	69-0	+12-3	NW ₂	0	—	
7	69-1	+9-5	N ₂	0	—		
10	2						
	9						

Kilátás: Derült, enyhe; a két közepe felé borulás és eső valószínű.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10-ig. Borulat foka = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég, △ = dara.

Apróságok.

Marc Twain a dohányzó kupében.

Marc Twain a napokban utazott és oly kocsiszakasza szállott, melyben kivüle csak egy mogorva pap ült. Marc Twain a kocsiszakasznak egyik szögletében kényelmesen elhelyezkedett és szivartárczájából szivart vett ki. A pap nyomban tiltakozott ellene.

— Uram, ez a kocsiszakasza nem dohányzóknak való; ha ön ennek a rossz szokásnak hódol, úgy tessék dohányzó kocsiba ülni.

— Önnek igaza van, uram, válaszolta Marc Twain közönyösen és eltette a szivart. De ugyanabból a zsebéből kivett egy skatulya gyujtót, abból a fajtából valót, melyet nálunk szelgyujtónak neveznek, s melynek nagy a füstje és büze. Marc Twain meggyujtott egy ilyen gyujtót és figyelmesen szemlélte, mint ég el lassankint. Azután másik, harmadik gyujtót is meggyujtott. A kocsiszakasza elviselhetetlen büzzel telt meg és a pap köhögni kezdett. Végre már

nem bírta ki tovább és így szólott nagy mérgesen:

— Meg van ön bolondulva? Tönkre akarja tenni a tudómet?

— Ó nem, válaszolta Twain hidegvérrel. Csak szórakozni igyekszem. Az élet oly rövid és ez az utazás oly hosszú! Minthogy nem szabad szivaroznom, hát úgy szivarozom, ahogy lehet.

— Ugy hát vigye el az ördög és szivarozzék, uram! szivarozzék és menjen a pokolba!

Marc Twain még csak egyetlen, de közönséges gyujtót vett elő, melylyel szivarjára rágyujtott, s ettől fogva kényelmesen, nyugodtan szivarozott. Az amerikai író legyőzte a dohány ellenségét.

Lefőzte.

— Ön tehát elutasítja házassági ajánlatomat? Valaki nagyon meg fogja bántani!

— Én nem! mondá a kisasszony.

— De a jövődő férje.

Hegymászók.

— Parancsolnak vezetőt?

— Köszönjük. Úgyes turisták maguk is megtalálják az utat.

— Én nem bánom, de azt hiszem, hogy előre vezetőt fogadni olcsóbb, mint azután targoncázást.

Közgazdaság.

Járvány a sertések közt. Diomál községben a sertések között a sertésvész megszűnt. Karácsonfalva községben a sertések között a sertés-orbáncz járványszerűleg fellépett.

The Gresham életbiztosító társaság Londonban. E társulat 47. évi jelentése, mely az 1895. évi december 31-én befejezett üzletéről szól és a részvényesek 1896. évi július 1-én tartott rendes közgyűlése elé terjesztetett, rendelkezésünkre állván, a következő főpontjait közöljük: Az 1895-dik évben 8761 kötvény 82,267,300 korona tőkeösszegegről lett kiállítva. A díjbevételek, levonva a visszbiztosításért fizetett összeget, korona 21,556,656.77 fillérre rúgtak, mely összegben a korona 3,517,259.17 fillért tevő első évi díjak befoglaltatnak. A kamatszámbla mérlege a lefolyt üzleti évben korona 5,538,218.43 fillért tett ki, és a társaság jövedelmét a díjbevételekkel együtt korona 27,094,875.20 fillérre emelte. A társaság az elmúlt évben korona 10,032,755 fillért utalványozott oly követelések alapján, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Lejárt kiházasítási és vegyes biztosításokra korona 2,383,221.67 fillért, visszvásárlásokra 1,209,712.50 fillért fizetett ki a társaság az elmúlt évben. A biztosítási és járadékalkapok a lefolyt üzleti évben korona 8,692,230.36 fillérrel gyarapodtak. Az aktívák főösszege 1895. december 31. korona 147,562,080.41 fillérre rúgtak. Tőkebefektetések: korona 490,778.85 fillér angol és irországi állami papirokban, korona 630,212.40 fillér indiai és gyarmati kormányok értékeiben, korona 27,002,077.81 fillér idegen államok értékpapírjaiban, korona 5,651,001.56 fillér vasuti részvények, elsőbbségek és garantáltak, korona 60,105,982.71 fillér vasuti és egyéb kölcsönkötvényekben, korona 18,364,621.04 fillér a társaság ingatlanaiban (ezek között vannak a társaság budapesti és bécsi házai), korona 6,556,711.77 fillér jelzálogokban és

korona 28,760.694.27 fillér különböző értékekben.

Piaczi árak.

Nagyenyed, 1896. október 8.			
Buza legjobb	1	véka	1.—
" közepszerű	"	"	—90
Kétszeres legjobb	"	"	—80
" közepszerű	"	"	—75
Rozs legjobb	"	"	—70
" közepszerű	"	"	—65
Zab legjobb	"	"	—50
" közepszerű	"	"	—45
Kukorica (tengeri)	1	véka	—75
Burgonya	"	"	—35
Széna legjobb	"	egy szekér	6.—
Szalma legjobb	"	"	2.20
Bikkfa 1 köbm. keresztirakás nélkül, 1 m. hosszú	3	"	50
Cserfa 1 " " " " " "	1	"	3—
Tülgya 1 " " " " " "	1	"	3—
Faszén kemény	"	egy hektoliter	1.50
Marhahús	"	1 kilogramm	—36
Sertésbél	"	"	—44
Szalonna	"	"	64—76
Disznózsír	"	"	—75
Vöröshagyma	"	"	—10
Fokhagyma	"	"	—10

Csarnok.

Modell feleség.

— Irta: Pakots József. —

A napfény ragyogva omlott be az atelier üvegfalán. A rájárára kifeszített óriási vásznon úgy tündöklött-csillogott az a finom, bámulatos női test, a vízből kikelő leány formás teste, amint végig terül az üde, illatos pázsítszőnyegen...

Mintha a beomló sugárfény valami rózsaszínű zománca vonná az egész alakot, a nedves hamvas-szőke haját, a víztől halványpirosra szítt törekeny, szűzi testet. Vagy talán nem is az intenzív fény, hanem a művész teremtő keze tette azt olyan vakítóvá... káprázatosá...

A művész, Vaáli Tihamér, kíváncsian lépett be az atelier-jébe. Érdeklődve esett pillantása a képre, a saját, merész alkotására, amelyen oly rajongással csüngött, amelybe beleöntötte ihletett lelkét, összes tudását...

Meg volt elégedve művével. Szemeiből valami büszke csillogás sugárzott elő, halvány arcán a felmagasztaltság fénye derengett.

Aztán elgondolkozott.

Lám, lám... hat hete, hogy nem járt itt; szinte idegennek érzi magát. Hat hét! A boldogság, a gyönyör végtelennek tetsző ideje... Azzal a székeháju, kedves babával, a saját édes feleségével, az ő muzsájával átsatangolt boldog hat hét... Hogy elveszett benne a művész az alatt a hat hét alatt. Milyen közönséges, rajongó férfi is volt ő. De boldog, végtelen boldog...

És amint tovább nézte művét, mindinkább fölbreedt benne a művész, kritikai analysis alá vette a bűbajos test minden részletét s úgy rémlett előtte, hogy valahol már tökélyesebbet látott.

Édes reminiscenciák támadtak szívében, melyek egy eszményi alakot, egy varázsos női testet állítottak elé, a saját édes feleségéét, a hathetes asszonyét. Megremegett. Sietve távozott az atelierből, boszankodva önmagára, a művészetére...

Eh, hiszen jó az a kép, hát mért jár kánkánt a fantáziája! Jó? Lehet, hogy másnak az, de neki nem. Mikor érzi, hogy isteni remeket tudna teremteni. Igen... érzi, ez az alkotása a világ csodája lenne. Csak a modell, a modell... Csak az lehetne más és nem a — felesége. Eh, miért hogy az

asszony lehet az emberé, de nem a művészé!

És úgy gyötörték ezek a gondolatok azt a zakatoló agyat, azt a forrongó lelket.

Otthon nem mert még a szemeibe sem nézni a gyanútlan asszonykának. Azt hitte, hogy az a bájos gyermek-asszony majd ki találja olvasni zavart tekintetéből különös gondolatait. És ő bűnösnek érezte magát. Átkozta telhetetlenségét, átkozta a végzetet, mely művésznek teremtette.

Ha olyan közönséges ember lehetne, mint annyi más! Csak olyan, amilyen volt az alatt a hat hét alatt...

De nem, többé nem tudott olyan közönséges, olyan boldog ember lenni. Ha karjaiba szoritotta azt az édes asszonyt, ha érezte üde testének ütemre lejtő hullámvázait, melyek mint megannyi dallamvariációk harmonikusan olvadtak össze, mintegy megerősítve, megelevenítve a görög istennőszobrok bámulatos, igéző szimfoniáját, ha beletemette izzó fejét az aranyködként leomló hajfürtökbe azon szándékkal, hogy a művész hideg kritikája elfuljon az emberi érzésnek, a mámoros szenvedélynek árjában: — hirtelen csak megremegett az intenzív vágy, bárha modell-je lehetne ez a szép asszony!

Mert már csak a szony volt neki a felesége. Egy felséges asszony, egy elbájoló istennő, akárcsak a medici Vénus, vagy a világ legkedvesebb szobra: a vatikán guggoló Aphroditéje. Egy istennő, kihez profán kezekkel már nyulni sem mert!...

A fiatal nőt mélyen megrendítette férjének különös viselkedése. Ugy hitte, hogy az már megunt, hogy mást szeret, akinek társaságában estét is tölti; mert a szerencsétlen Vaáli Tihamér még estét, sőt éjjelét is feláldozta örvengő, szenvedélyes vágyódásának.

Ott ült éjszakákon keresztül festménye előtt egy alacsony, puha zsámolyon.

A hold kétes világa misztikus fényvel vont be a festményt, szelid hullámvonalakban hintázott végig a fehér testen s mintegy megtörni látszott a harmattá omlott vizesöppekben, melyeket a művészi kéz bámulatos finomsággal ragyogtatott meg a vásznon.

Mintha e festett nőalak a tökéletes, a csodás női test plaszticitásának örök báját lehelve volna ki magából, mint ahogy az első tavaszi reggel is a szerelmet, az ifjúságot leheli, sugározza ki...

Vaáli Tihamérnak önkénytelenül is Casanova remek „Himusz“-a a női testről zsongott a fülébe.

A szépség, a csodálatos tökély
Betölti száz alakban a világot,
A hajnal pirja, a virág, a mély
Erdő homálya költetted édes almot;
De a legszebb, miért a szív eped
És lángoló vulkánra lesz az agy:
Az alkotás kéjétől ihletett
Isten remeke, női test, te vagy!

A félig még gyermek-asszony kétségbe volt esve. Kimondhatatlanul szerencsétlennek érezte magát, mert úgy hitte, hogy terhére van annak a férfinak, kit annyira szeret ártatlan, tiszta szívével.

Hanem a férje előtt nem árult el semmit háborgó érzelmeiből. Nyájas és vidám volt mindig, pedig a kisirt szemei ellene vallottak. De hát Vaáli Tihamér félőrlt állapotban nem vett észre semmit. Még azt sem, hogy ez a szegény asszony egyre fogy, árnyéka lesz önmagának. Ő csak azt az eszményi alakot látta álomszerű fantazma-

goriában, amelyet, mint a női szépség káprázatos géniusát, szenvedélyes képzelődése a nevében megalkotott.

Az asszonyon végre valami fájdalmas kíváncsiság vett erőt. Látni akarta, hogy hova menekül el férje az otthonából oly gyakran.

(Vége következik.)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadók: Czirner és Lingner.

Czirner és Lingner könyvnyomdája, Nagy-Enyeden.

954—896 bgrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbírósa 5866—1896 sz. végzése által Dr. Drája Eneár ügyvéd által képviselt abrudfalvi Florián Simeon javára bencsumi Makavei Petru ellen 66 frt tőke, ennek 1896. évi április hó 4. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 34 frt 48-kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 1896. 19. 8. felülfoglalt é-324 frtra becsült, az 1895. évi 154 bgrh. sz. foglaltási jegyzőkönyvben felvett és felülfoglalt összes ingóságok és 1 ló nyilvános árves útján eladtnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbírósa idézett sz. kiküldetést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis alperes lakásán Zuzdánál Bszát leendő eszközlésére 1896. évi október hó 21-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsaron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételarából a végrehajtó követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött-k vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Abrudbányán, 1896. október 6 napján.

Szabó Lajos,

863 1—1

kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 2366—1896. tkvi.

Árverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság részéről közzhírré tétetik, hogy Képes László abrudbányai lakos végrehajtónak Gurán Mái és társai kornai lakosok végrehajtást szenvedő elleni 468 frt 84 kr tőke, ennek 1895. szeptember 18-tól járó 5% kamatai, 52 frt 85 kr költség és járuléka behajtása végett az abrudbányai királyi járásbírósa területéhez tartozó abrudbányai 164. számú telekjegyzőkönyvben A 1. rszám a. 283/a hrszám alatti ingatlan és az 1024 sz. tjkben. A 1—3 rszám, 1415, 1395, 1401, 1402 hrszám, az abrudbányai 1168 sz. tjkben A 1. rendszám 1419/1 hrszám, a verespataki 908 sz. tjkben A 1. rszám, 2601/1, 2601/1. hrszám alatti ingatlanok és tartozékai és pedig az abrudbányai ingatlanokra nézve az abrudbányai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hivatal helyiségében, a verespataki ingatlanokra nézve Verespatak község házában megtartandó nyilvános árverésen 1896. évi december hó 15. napján d. e. 10 órakor 200, 20, 25, 113, 72, 800 frt kikiáltási ár 10%-ának bannatpénz gyanánt bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Abrudbányai kir. telekkönyvi hatóság 1896. évi aug. hó 14-én.

Zanathi Gábor,

870—96 1—1

kir. bíró.

Sz. 2302—1896. tkvi.

Árverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság részéről közzhírré tétetik, hogy Anca Ana sz. Phiu kiskaludi lakos, mint Dandea Juon a Mariski engedményese, végrehajtónak, Oida Ávrám, Oida

Niculaj, Oida George abrudfalvi és Oida Szimjon lui Ávrám bucsun-cserbui lakosok, végrehajtást szenvedők elleni 410 frt tőke, ennek, illetve 300 frt tőkének 1893. évi július 30-tól, 70 frt tőkének 1892. évi február 1-től és 40 frt tőkének 1893. évi január 1-től járó 6%-os kamatai. 93 frt 50 kr költség és járuléka behajtása végett az abrudbányai kir. járásbíróhoz tartozó Abrudfalva községi 298, 305, 1022, 1350. számú tjkvben foglalt következő ingatlanok: mint a 298. tjkvben A 1 és 3 rend sz. 1556, 1588, 1589 hrsz., a 305. tjkvben A 2 rendsz. 1586, 1587 hrsz., az 1022 tjkvben A 1 rendsz. 1578., 1579. hrsz., az 1350 tjkvben A 1 rendsz. 1577/2. hr. sz. alatti fekvők és tartozékai az abrudbányai kir. járásbíróhoz, mint telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen **1896. évi december hó 23-án d. e. 10 órakor**, az 1881. LX. t.-cz. 156. §-a a) c) d) pontja értelmében egészben, a 28, 82, 236, 48 és 15 frt kiküldési ár 10%-ának bánatpénz gyanánt bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett a kiküldési áron alól is el fognak adatni.

Abrudbányai kir. telekkönyvi hatóság 1896. évi aug. hó 14-én.

Zanathi Gábor,
kir. járásbíró.

863 1-1

3228 - 896 tkv.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság által a m.-sülyei ev. ref. egyháznak kiskoru Király János és István elleni végrehajtási ügyében végrehajtható kérelmére a végrehajtási árverés 48 frt 97 kr tőke, ennek 1892. évi január hó 15. napjától járó 8% kamatai, 29 frt végrehajtási, már megállapított, valamint jelenlegi 7 frt 50 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő kiskoru Király János és István nevén a m.-sülyei 148. sz. tjkvben foglalt A 1 1271 1, 1426 2, 1924, 1981, 2403, 2404, 280 1, 281 1 1, 875 1, 876 1, 1058 1, 2882 2 3048 1 hr. sz. ingatlanokra 454 frt megállapított kiküldési árban elrendeltetett.

Az árverés 1896. évi november hó 11-ik napján délelőtt 10 órakor Magyar-Sülye községben fog megtartani.

Árverezni szándékozók, végrehajtható kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre valta után 3 egyenlő részletben, 15, 30, 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt, a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróhoz mint telekkönyvi hatóságnál és Magyar-Sülye község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíróhoz, mint telekkönyvi hatóság. Nagy-Enyed, 1896. június 30.

Csernátóni Vajda Péter,
kir. járásbíró.

867 1-1

Hirdetés.

Nagyenyedi Domokos Béla esődtömögéhez tartozó 1404 frt 87 krt tevő künnlévő könyvbéli követelések a esődtömög-választmány határozata alapján a nagyenyedi kir. körjegyző Folyovich Sándor irodájában 1896. év október hó 17-én d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

A követelésekre vonatkozó közelebbi adatok alólirt tömeggondnok ügyvédi irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagy-Enyed, 1896. év október hó 9-én.

Dr. Jeney Elek
tömeggondnok.

A Váradi-ház Főter 7-ik szám alatti emeleti helyiségei azonnal kiadók. **5 szoba, konyha, kamara.**

Értekezhetni dr. Winkler Albert városi főorvos ural.

859 3-8

Árlejtési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. orsz. fegyintézetnél alkalmazott fegyőri személyzet s a letartóztatva lévő fegyenczek részére 1897. évre szükséges lábbelik előállításához beszerzendő bőrnemű anyagok és pedig:

380 kg. háromszor ültetett, darabonként 20—22 kg. súlyu terezen talp.

322 kg. barna tehénbőr (5—6 kg. súlyu.)

88. kg. középvas tag talpbélés.

21. db. fehér cseres szárbélés, továbbá a fegyintézeti iparüzlet részére ugyancsak 1897. évben szükséges s a szükséglethez képest megrendelendő, mintegy

600 kg. hasonminőségű talp, 180 kg. talpbélés és 1200 kg. barna tehénbőr szállítása iránt 1896. év november hó 10-én délelőtt 10 órakor szóbeli árlejtéssel összekötött zártajánlati versenytárgyalás fog tartatni; az ezen anyagok

szállítására vállalkozni szándékozók ezennel felhivatnak, hogy 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatukat, az ajánlatba hozott egységi árak szerint, a kitett mennyiségű anyagokért esedékes összeg 10%-ának megfelelő bánatpénzzel, akár készpénzben, akár megfelelő értékű óvadékképes értékpapírral ellátva, a jelzett határidőig ezen igazgatósághoz nyújtsák be.

Az ajánlat borítéka „Bőrszállítási ajánlat” felirással látandó el s az ajánlatban kiteendő, hogy a vállalkozó a szállítási feltételeket ismeri s azokat elfogadja.

Az árlejtési feltételek a fegyintézeti igazgatóság kiadó hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. orsz. fegyintézet igazgatósága.

Nagy-Enyeden, 1896. évi október 8-án.

Uray,
igazgató.

Kiadó lakás.

A Baromvásártér-utczában **2 szoba, konyha, kamara, pincze és fűskamarából álló lakás kiadó.**

Értekezhetni Sombory Sándor rendőrkapitány ural.

860 3-8

A Szentkirály-utca 70. száma alatt kiadó egy kényelmesen **burorozott**

utczai szoba,

hol mérsékelt árban — akár helyben elfogyasztva, akár kihordva — izletes

házi koszt

is kapható.

Ugyanott **czimbalom, nő ruhaszabás és varrás** alapos oktatására jutányos árban tanítványok felvétetnek.

858 3-6

A helyi piacon levő

czukrászdámban

egy elárusító 13—14 éves leányt jó családból felveszek.

Értekezhetni alólírottnál.

Id. Kun József.

861-89 2-3

Várszeg-utca 31. sz.

ház,

4 évig adómentes, **3 szobás, konyha, éléskamra, kert és melléképülettel,**

7000 frtért

eladó.

Értekezhetni: Vár, 20. sz. alatt.

864-96 2-2

Csak **4 frt 50 krért**

szállítom világhírű

„BOHEMIA“

harmonikámat hosszú billentyűkkel és valódi gyöngyház díszítéssel.

Ezen harmonika 2 dupla fúvóval és 11 ránczos, erős fúvóval bír összetörhetetlen érezsarkokkal. — A hangok egyes lemezekre vannak alkalmazva, miért is a harmonikának gyönyörű, orgonához hasonló hangja van.

40 hangu 2 Reg. 18 1/2 X 33 cm nagy 4 frt 50 kr.

60 " 3 " 17 " X 34 " " " 5 " 50 "

80 " 4 " 17 1/2 " X 34 1/2 " " " 6 " 50 "

Iskola ingyen, portó és csomagolás 60 kr. Képes árjegyzékék ingyen.

Schuster C. A. harmonika gyáros Graslitz (Csehország).

Szétküldés csak utánvétellel. Csere megengedtetik. **Viszontárusítók kerestetnek.**

852 3-20